

# ELEKTRISEADMETE IMPORT

Väljastpoolt Euroopa Ühendust imporditavatele elektriseadmetele rakendub piiril Maksu-ja Tolliameti tooteohutuskontroll, mille käigus kontrollitakse seadmete nõuetele vastavust. Võimalike probleemide vältimiseks, on oluline jälgida, et imporditavad elektriseadmed oleksid varustatud nõuetekohase märgistuse ja dokumentatsiooniga.

## Õigusaktid

Elektriseadmetele kehtestatud nõuded tulenevad Eesti õigusaktidest:

- Toote nõuetele vastavuse seadus
- Seadme ohutuse seadus
- Jäätmeseadus
- Määrus „Elektriseadmele esitatavad ohutuse nõuded ning elektriseadmele ja elektripaigaldisele esitatavad elektromagnetilise ühilduvuse nõuded ja vastavushindamise kord“
- Määrus „Elektri- ja elektroonika-seadmete märgistamise viis ja kord“

ja Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiividest ja määrusest:

- 2014/35/EL (endine 2006/95/EÜ) madalpingeelektriseadmed;
- 2014/30/EL (endine 2004/108/EÜ) elektromagnetilise ühilduvus;
- 2009/125/EÜ energiamõjuga toodete ökodisain;
- 2011/65/EL teatud ohtlike kemikaalide kasutamise piiramine elektri-ja elektroonikaseadmetes;
- 2017/1369 energiamõjuga toodete energia ja muude ressursside tarbimine ja märgistus.

## Märgistus

Iga elektriseade peab olema varustatud:

- CE-märgiga (vastavusmärgiga)
- ohutuks kasutamiseks vajaliku teabega (pinge, võimsus, kaitseklass jms)
- tootja nime/kaubamärgiga ning maaletooja nimega
- seerianumbri või muu identifitseerimist võimaldava teabega
- energiamärgistusega teatud tüüpi seadmetel (nt elektrilambid, suured kodumasinad, konditsioneerid, soojustpumbad, boilerid, telerid)
- seadmete lahuskogumise märgisega.

Märgistus peab olema kantud seadmele, välja arvatud erandjuhtudel, kui seadme suurus või iseloom seda ei võimalda. Sel juhul tuleb vastav teave esitada seadmega kaasas olevas dokumendis või pakendil.

## Vastavushindamine

Lisaks märgistusele, tuleb eelnevalt kontrollida, et elektriseadmetele oleks läbi viidud vastavushindamine. Nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise protseduur koosneb järgmistest toimingutest:

- tehnilise dokumentatsiooni koostamine;
- vastavusdeklaratsiooni koostamine;
- vastavusmärgi (CE-märk) paigaldamine.

## Tehniline dokumentatsioon

Tehniline dokumentatsioon võimaldab hinnata elektriseadme nõuetele vastavust ja milles sisaldub:

- elektriseadme üldkirjeldus;
- põhilised elektriseadme kavandid, tootmisjoonised ning elektriseadme osiste, ahelate jne skeemid;
- vajalikud kirjeldused ja selgitused eelnevas punktis nimetatud kavandite, skeemide ning elektriseadme talitluse mõistmiseks;
- standardite loetelu, mida rakendati elektriseadme tootmisel kas osaliselt või täielikult, või muude meetmete loetelu elektriseadme nõuetele vastavuse tagamiseks kui standardeid ei rakendatud;
- konstrueerimisarvutused ja kontrollitulemused jne;
- katsetamisprotokollid (test reports);
- vastavusdeklaratsiooni koopia (EU Declaration of Conformity).

Elektriseadme vastavust kõigile asjakohastele nõuetele tõendatakse vastavusdeklaratsiooniga, mille väljastab tootja või tootja volitatud esindaja. Vastavusdeklaratsioon ei pea olema elektriseadmega kaasas.

## EL vastavusdeklaratsioon

EL vastavusdeklaratsioon (EU Declaration of Conformity) peab sisaldama:

- seadmemudelit/toodet (toote-, tüübi-, partii- või seerianumber);
- tootja või tootja volitatud esindaja nime ja aadress;
- elektriseadme tehnilist kirjeldust, mis võimaldab seadet identifitseerida;
- viiteid kohalduvatele direktiividele;

- viiteid harmoneeritud standarditele või nende puudumisel standarditele, mille nõuetele elektriseade vastab;
- vajadusel selgitusi erisuste kohta, mille nõuetele elektriseade vastab;
- allakirjutanud isiku andmeid;
- väljaandmise aega ja kohta..

### Vastavushindamine elektriseadmele, mis ei pärine Euroopa Ühenduse liikmesriigist

Juhul, kui elektriseadmel puudub nõuetele vastavust tõendav dokumentatsioon (CE-märgistus) ja importija soovib toodet Euroopa Liidu turule lasta, tuleb eelnevalt:

- hankida tootja volitus;
- läbi viia toote vastavushindamine;
- koostada tehniline dokumentatsioon;
- koostada vastavusdeklaratsioon;
- paigaldada CE-märgistus.

### CE-märgistus

CE-märgistuse paigaldamisega annab tootja teada, et elektriseadme tootmisel on arvestatud kõikide seadmele rakenduvate oluliste nõuetega. CE-märgistus seondub ainult ohutusega ega kajasta toote kvaliteeti ega töökorras olekut. Kui elektriseadmel puudub kohustuslik CE-märgistus, võib see osutada, et seade võib olla ohtlik või tootja ei tunne elektriseadmele esitatavaid nõudeid. CE-märki kandvatele toodetele on lubatud vaba ringlus Euroopa Ühenduse ühisturul.

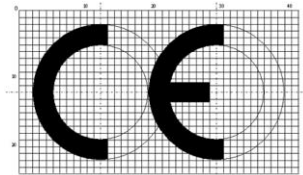
### CE-märgistuse paigutus

CE-märgistuse paneb tootja või tootja volitatud esindaja elektriseadmele või kui see ei ole võimalik, siis pakendile, kasutusjuhendile või garantiitõendile.

CE-märgistus pannakse elektriseadmele, selle pakendile või elektriseadmega kaasasolevale dokumendile nähtavalt, püsivalt ja selgelt eristatavalt. Elektriseadmele võib kanda ka muid märke, kuid sellised märgid ei tohi oma kuju ja suuruse poolest olla CE-märgiga segi-aetavad.

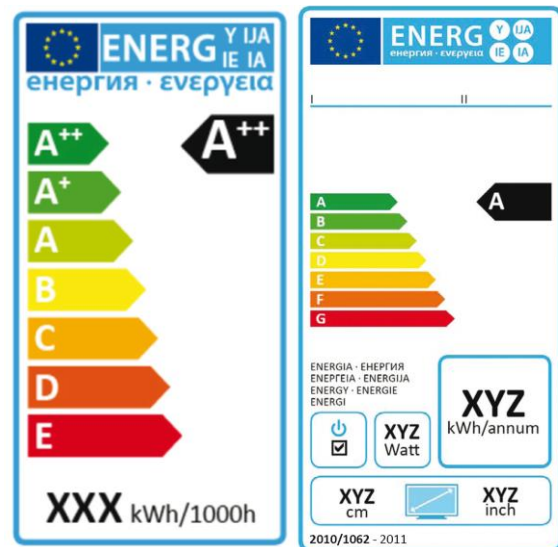
### CE-märgistuse kujundus

CE-märgistuse paigaldamise ja kujundamise nõuded sätestab Euroopa Ühenduse määrus 765/2008 EÜ, mille kohaselt alljärgneva CE-märgistuse kujundi minimaalne lubatav kõrgus on 5 mm.



### Energiamärgistus

Energiamärgi kujundus ja seal olev teave sõltub elektriseadme liigist ja vastava EL määruse nõuetest. Näiteks lampide energiamärgistuse nõuded tulenevad EL määrusest 874/2012, televiisorite energiamärgistuse nõuded aga EL määrusest 1062/2010.



Energiamärgise näited: lamp (vasakpoolne), televiisor (parempoolne).

### Elektri- ja elektroonikaseadmete lahuskogumise märgis

Elektri- ja elektroonikaseadmeid tuleb koguda eraldi muudest jäätmetest. Sellele tähelepanu juhtimiseks tuleb elektri- ja elektroonikaseadmed varustada liigiti kogumist märgistava tähisega, mis on allpool esitatud ratastega prügikonteiner, millele on rist peale tõmmatud. Tähis tuleb kanda seadmetele nähtavalt, loetavalt ja kustumatult.



TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE  
JÄRELEVALVE AMET